

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 11. maj 2006
Kontor: Valgkontoret
J.nr.: 2006-4000-12
Sagsbeh.: ABP
Fil-navn: lovforslag/valgkredse/udvalgspm/spm 5.svar

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 (L 222), som Kommunaludvalget har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 19. april 2006

Spørgsmål 5:

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 10. april 2006 fra politiske foreninger i det nuværende Hobrokredsen og Mariagerkredsen, jf. L 222 – bilag 5."

Svar:

I henvendelsen gives udtryk for, at Mariagerfjord Kommune er for lille til at udgøre en opstillingskreds. Endvidere præsenteres forskellige løsningsforslag til at gøre Mariagerfjordkredsen større.

I den anledning har ministeriet følgende faglige kommentarer baseret på de principper, der ligger til grund for indstillingerne fra den parlamentariske arbejdsgruppe, hvis forslag ligger til grund for lovforslaget. Om baggrunden for alene at fremsætte sådanne faglige kommentarer henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 1:

1. Den parlamentariske arbejdsgruppe har som vejledende rettesnor arbejdet med en tommelfingerregel, hvorefter der inden for hver storkreds skal være mindst 2 opstillingskredse flere end det antal mandater, et parti højst har fået ved folketingsvalgene i 1990, 1994, 1998, 2001 og 2005, jf. den tabel, der er optrykt som bilag 6 til lovforslaget.

Arbejdsgruppen har endvidere ved den geografiske inddeling af en storkreds i opstillingskredse arbejdet med to principper, som i flere tilfælde kan føre til forskellige resultater: som det ene princip at undgå en opdeling af kommuner, der ikke er så store, at der kan ske en opdeling af kommunen i et antal hele opstillingskredse, og tilstræbe, at grænserne for opstillingskredsene ikke går på tværs af kommunerne; som det andet princip at tilsigte en nogenlunde ensartet størrelse i vælgertal af opstillingskredsene inden for samme storkreds.

2. Det foreslås i lovforslaget i overensstemmelse med den parlamentariske arbejdsgruppes indstilling, at en af opstillingskredsene i Nordjyllands Storkreds omfatter Mariagerfjord Kommune og benævnes Mariagerfjordkredsen. Opstillingskredsene i Nordjyllands Storkreds er som følger angivet efter størrelse ud fra vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005: Brønderslevkredsen (55.543), Aalborg Østkredsen (54.133), Thistedkredsen (51.196), Hjørringkredsen (50.512) Frederikshavnkredsen (50.386),

Vesthimmerlandkredsen (48.884), Aalborg Nordkredsen (46.573), Aalborg Vestkredsen (46.165) og Mariagerfjordkredsen (31.033).

Mariagerfjordkredsen bliver således den mindste af de 9 opstillingskredse, Nordjyllands Storkreds foreslås inddelt i, hvilket er én mindre end, hvad tommelfingerreglen tilsiger. Forskellen mellem Mariagerfjordkredsen og den største af opstillingskredsene er 24.510 (55.543 – 31.033). Forskellen mellem Mariagerfjordkredsen og den næstmindste af opstillingskredsene er 15.132 vælgere (46.165 – 31.033). Den gennemsnitlige størrelse af opstillingskredsene i storkredsen er 48.269 vælgere ($434.425 : 9$). Mariagerfjordkredsen udgør 64 pct. af gennemsnitsstørrelsen.

Som anført i arbejdsgruppens indstilling er der i Nordjyllands Storkreds én opstillingskreds (Mariagerfjordkredsen), der ligger meget under gennemsnittet, men der har efter arbejdsgruppens opfattelse ikke været muligheder for andre og mindre utilfredsstillende løsninger.

3. I henvendelsen nævnes et forslag om at sammenlægge Mariagerfjord, Rebild og Vesthimmerlands Kommuner til én opstillingskreds. Dette forslag vil indebære, at den foreslåede Mariagerfjordkreds, der omfatter Mariagerfjord Kommune, og den foreslåede Vesthimmerlandskreds, der omfatter Rebild og Vesthimmerlands Kommuner, sammenlægges til en opstillingskreds med et vælgertal ved folketingsvalget den 8. februar 2005 på 79.917. Der bliver således en opstillingskreds mindre i Nordjyllands Storkreds, der herefter får 8 opstillingskredse, hvilket er to mindre, end hvad tommelfingerreglen tilsiger, jf. bilag 6 til lovforslaget. Dette vil være et antal opstillingskredse, der ved fremtidige valg vil medføre, at et parti får valgt alle sine kandidater i Nordjyllands Storkreds, såfremt det opnår et lige så godt resultat, som et parti (Socialdemokratiet) opnåede ved folketingsvalgene i 1990, 1994 og 1998 inden for det geografiske område, der svarer til Nordjyllands Storkreds. Det er herved forudsat, at partiet ikke opstiller flere end 8 kandidater, dvs. svarende til antallet af opstillingskredse. Kandidaterne vil i en sådan situation blive valgt uden nogen konkurrence mellem de opstillede kandidater for partiet, og der vil ikke være nogen stedfortræder valgt i storkredsen for de valgte til at indtræde ved midlertidig eller varig mandatedighed.

4. I henvendelsen nævnes endvidere et forslag om, at Vesthimmerlands, Rebild og Mariagerfjord Kommuner tilsammen deles i to opstillingskredse med hver ca. 40.000 vælgere. Ud fra geografien vil forslaget indebære, at Rebild Kommune skal deles på to opstillingskredse, dels en opstillingskreds, der består af Vesthimmerlands Kommune og del af Rebild Kommune, dels en opstillingskreds, der består af Mariagerfjord Kommune og den øvrige del af Rebild Kommune. En sådan deling af Rebild Kommune ville f. eks. kunne bestå i, at den del af Rebild Kommune, der består af den nuværende Skørping Kommune (7.229), lægges sammen med Mariagerfjord Kommunerne til en opstillingskreds, der herved vil få i alt 38.262 vælgere, mens den øvrige del af Rebild Kommune, der består af nuværende Støvring Kommune (9.460) og Nørager Kommune (4.004), lægges sammen

med Vesthimmerlands Kommune til en opstillingskreds, der herved vil få i alt 41.655 vælgere. Tallene i parentes angiver vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005.

Forslaget vil indebære et brud på arbejdsgruppens princip om, at grænserne for de nye opstillingskredse ikke går på tværs af de nye kommunegrænser. Dette princip har arbejdsgruppen kun fraveget i enkelte tilfælde, hvor et kommunebrud efter arbejdsgruppens opfattelse har været den mindst u hensigtsmæssige løsning.

5. I henvendelsen er ligeledes nævnt et forslag om, at de nuværende Purhus og Nørhald Kommuner sammenlægges med Mariagerfjord Kommune til én opstillingskreds. Hertil bemærkes, at Purhus og Nørhald Kommuner indgår i den nye Randers Kommune beliggende i Region Midtjylland. Nørhald Kommune (6.333) og Spentrup og Gassum afstemningsområder i Purhus Kommune (2.544) indgår i den foreslåede Randerskreds (57.821) i Østjyllands Storkreds, mens den øvrige del af Purhus Kommune (3.683) indgår i den foreslåede Favrskovkreds (43.143) i Østjyllands Storkreds. Tilsvarende må det på grund af geografien lægges til grund, at forslaget vil indebære, at den del af den nuværende Mariager Kommune, der indgår i den nye Randers Kommune, (1.243) henføres til Mariagerfjordkredsen. Tallene i parentes angiver vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Mariagerfjordkredsen tilføres således med forslaget 13.803 vælgere og får 44.836 vælgere.

Forslaget vil således indebære, at Nordjyllands Storkreds ud over Region Nordjylland vil omfatte en del af den nye Randers Kommune, der er en del af Region Midtjylland og en del af Østjyllands Storkreds. Dette vil være et brud på arbejdsgruppens principper om, at regions- og kommunegrænserne skal lægges til grund ved den fremtidige inddeling af landet i storkredse, og at hver region udgør et helt antal storkredse.

6. For så vidt angår det i henvendelsen nævnte forslag om, at den nuværende Sejflod Kommune sammenlægges med Mariagerfjord Kommune til én opstillingskreds, bemærkes, at Sejflod Kommune (6.882) indgår i den nye Aalborg Kommune og indgår i den foreslåede Aalborg Østkreds (54.133). Tallene i parentes angiver vælgertallet ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Mariagerfjordkredsen øges med forslaget til 37.915 vælgere, mens Aalborg Østkredsen mindskes til 47.251 vælgere.

Forslaget vil indebære et brud på arbejdsgruppens princip om, at grænserne for de nye opstillingskredse ikke går på tværs af de nye kommunegrænser. Dette princip har arbejdsgruppen kun fraveget i enkelte tilfælde, hvor et kommunebrud efter arbejdsgruppens opfattelse har været den mindst u hensigtsmæssige løsning.